

MÖTESANTECKNING

Datum för mötet
2025-05-27

Ev. diarienummer

Mötesanteckning från kvalitetsrådet för forskarutbildning 2025-05-27

Närvarande:

Catharina Gabrielsson	PA/Arkitektur via Zoom
Fariya Sharmeen	PA/Transportvetenskap
John Leander	PA/Byggvetenskap
Karin Bradley	Vice FA
Mattias Höjer	PA/Hållbar utveckling, miljövetenskap och teknik
Per Olsson	Forskarutbildningshandläggare
Sigvard Bast	Doktorandrepresentant i kvalitetsrådet
Stefan Larsson	FA
Takeshi Shirabe	Ersättare/Geodesi och geoinformatik
Tigran Haas	PA/Samhällsplanering
Tiina Vinter	UA

Frånvarande:

Annina Persson	PA/Samhällsbyggnad: Management, ekonomi och juridik
Eva Lassander	Programhandläggare
Johan Spross	Fakultetsnämndens utskott
Katja Tollmar Grillner	PA/Konst, teknik och design
Lina Rahm	PA/Humanistiska och samhällsvetenskapliga studier av teknik, vetenskap och miljö.
Per Wikman Svahn	Fakultetsnämndens utskott
Pernilla Hagberg	Fakultetsnämndens utskott
Sara Brolund Fernandes de Carvalho	Doktorandrepresentant i fakultetsnämndens utskott

1 Mötet öppnas

2 Föregående minnesanteckningar (bifogas)

3 Återkoppling från forskarutbildningsutskottet

- Fusam har uppdaterat KTH:s processbeskrivning för antagning av doktorander.
- Diskuterats inom utskottet status gällande fastställandet och reviderandet av ISP.
- Fakultet och finansiering: ny modell
Prestationsmedel för utfärdade doktorandexamina på väg bort.
Nya modellen: inga nya medel, omfördelning av befintliga medel.
Kanske till kurser.
- Beslut håller på att tas fram om att grundprincipen ska vara att KTH inte tar betalt för forskarnivåkurser för interna och externa doktorander. Går att ansöka om undantag. ITM och ABE är de enda skolorna som tar betalt för vissa stora kurser och beslutet kommer troligtvis att innehålla en skrivelse för ABE och ITM.
- KTH:s säkerhets-/skyddschef Christina "Tina" Boman närvarade vid utskottet. Säkerhetsavdelningen (SSD) har tolv medarbetare. Tina är sammankallande för en rådgivande grupp för ansvarsfull internationalisering (RAI) – Björn Berggren och Nina Wormbs är med. Därutöver finns exportkontrollhandläggarna på avdelningen för forskningsstöd (RSO).
- Dekanus anser att KTH har för många utbildningsprogram.

4 Programanalysen (återstående frågor)

- Vi kommer att få statistik från KTH ... oklart ... det har även hänvisats till forskarutbildningshandläggare. FA kommer att fråga igen vad som gäller. Viss statistik ska vara åtkomligt via länkar i programanalysens webbformulär.
- Hur få reda på doktorandernas mående? Psykiskt, fysiskt, känslomässigt, välmående. Prata med PAD? Stämma av med prefekt och avdelningschef är en god idé, men de har mindre överblick över de externt anställda doktoranderna. Kanske har PAD bättre insyn i de externas förhållanden. Doktorandsektionen ordnar många aktiviteter.
- Tigran: Programanalysen och programutveckling borde vara samma dokument och inte två olika.
- Problem med åtkomsten i OneDrive: Ibland är hjälp-/statistiksidorna tomma. Kvalitetssamordnare Inger Wikström Öbrand är nog behjälplig vid problem och frågor.
- Vore bra med att få formuläret i pdf-format för bland annat överblick och att kunna dela innehållet med andra. FA för en lista med synpunkter för att senare återkoppla till de ansvariga.
- Vissa frågor i analysen efterfrågar skolans syn eller vad den gör, kan det vara möjligt att från FA få svar som kan klistras in i formuläret? FA önskar ändå se PA:s svar på dessa frågor för att inhämta PA:s syn. Svaren från alla PA utgör grunden för vad skolan gör.

- När man skickar vidare webbformuläret går det till kvalitetssamordnaren. Man får ingen kopia av det man skickat in.
- Vad är årlig uppföljningen av handledningen? Läs varje doktorands varje ISP? Väldigt mycket information. Samla doktoranderna och prata med dem? Mejla dem regelbundet enkla frågor och erbjuda dem enskilt möte om de känner behov?
- Kanske borde frågorna ha gått på remiss innan programanalysen för att se om frågorna är relevanta och begripliga.
- Dekanus och utbildningsledarna står för frågorna.
- En tanke är att i webbformuläret skriva när man inte förstår frågan och har synpunkter på den. Kan leda till förändringar till nästa omgång av programanalysen.
- Vi gör så gott vi kan.
- Per sprider Johns pdf av webbformuläret till alla.

5 Klargöranden kring viss praxis

Betygsnämnd, docent, förhandsgranskare, deltagande på distans vid disputationer och licentiatseminarier, jäv.

Ett dokument med klargöranden gicks igenom. Åsikter fanns om vissa saker. Efter mötet förtydligades texten och sprids som bilaga i slutet av detta dokument. Denna bilaga kommer Per att mejla till alla lärare och forskare inom ABE.

I KTH:s riktlinjer finns utrymme för tolkning, och därmed finns ett behov av praxis, som kan underlätta för alla vid ansökningar om beslut.

6 Övriga frågor

- Tillgodoräknande av kurser som doktorand (Sigvard)

Vid styrelsemöte med alla PAD ställdes flera frågor kring tillgodoräknanden av tidigare utbildning och avräkning av finansierad utbildningstid, samt varför skolorna gör olika.

Vid kvalitetsrådet tog Per upp bakgrund, handläggning, befintliga styrdokument (KTH, ABE) och vägledningar (ABE), och kommande uppdateringar av ABE:s dokument.

Från [Styrdokument för utbildning \(KTH\)](#):

[Riktlinje om utbildning på forskarnivå \(pdf 356 kB\)](#)

Från [Övriga styrdokument \(ABE\)](#):

[Aktivitet och finansiering inom forskarutbildningen – en vägledning \(pdf 347 kB\)](#)

[Handläggningsordning för tillgodoräknande av poäng från tidigare studier inom forskarutbildningen \(pdf 542 kB\)](#)

Från [Individuella studieplanen \(ISP\) \(ABE\)](#):

[Vägledning för granskning av ISP \(pdf 271 kB\)](#)

Från [Publikationer \(UKÄ\)](#):

Tillgodoräknande i utbildning på forskarnivå – uppföljning med hjälp av nationell statistik och intervjuer med lärosäten

I korthet:

- KTH har delegerat beslutfattande till skolorna och KTH:s riktlinjer lämnar utrymme för tolkning och egna bedömningar. Därmed gör skolorna olika. KTH:s riktlinje för utbildning på forskarnivå: *"Vid tillgodoräknande av tidigare utbildning kan det bli aktuellt med kortare utbildningstid."*
- Ca 2007 införde regeringen i högskoleförordningen möjligheten att tillgodoräkna från avancerad nivå. Avsikten var att förkorta forskarutbildningen, att öka genomströmningen.
- Det är doktorandens eget val att tillgodoräkna tidigare utbildning eller inte.
- Doktoranden kan ansöka om tillgodoräkningar vid valfri tidpunkt under pågående forskarutbildning.
- Om en tidigare kurs är värd 7.5 hp kan doktoranden välja att ansöka om att tillgodoräkna 0–7.5 hp.
- Att ansöka om 0 hp kan vara aktuellt i samband med en önskan om att tidigare kurs ska ersätta en obligatorisk kurs kunskapsmässigt utan att avräkna den finansierade utbildningstiden.
- Om doktoranden ångrar sig och inte längre önskar tillgodoräkna hp från tidigare utbildning så är det möjligt för doktoranden att via ISP klargöra att hp inte längre ska tillgodoräknas och, eventuellt, att kursen inte längre ska ingå i forskarutbildningen (ISP 3.1).
- 1.5 hp = 1 heltidsvecka där heltid är 40 timmar per vecka
- Ett exempel:
Obligatorisk kurs A värd 7.5 hp, tidigare kurs B värd 7.5 hp.
A ersätts av B, **0 hp av B önskas tillgodoräknas**, resultatet: Bara kunskapen för B tillgodoräknas, ingen avräkning av den finansierade tiden.
Under utbildningen läggs tiden som motsvarar 7.5 hp på att läsa någon annan valfri kurs.

Alternativt:

Obligatoriska A ersätts av B, **7.5 hp av B önskas tillgodoräknas**, resultatet: kunskapen och 7.5 hp tillgodoräknas från B. Tiden som motsvarar 7.5 hp avräknas den finansierade utbildningstiden. Ytterligare kurs för 7.5 hp behöver inte läsas.

- KTH:s riktlinje om utbildning på forskarnivå, vad är nytt? (Mattias)

Per hänvisade felaktigt till en tidigare förändring, och lovade att återkomma med fler detaljer. Nedan togs inte upp under mötet men tas med i dessa mötesanteckningar.

Flera språkliga rättelser och omflyttningar av text, mindre förändringar. Värt att lyfta följer. Om ett stycke inte innehåller fet stil så är hela stycket nytt i sin helhet. Annars är det bara det feta som är nytt.

Antagen doktorand ska ha tagit sin studieplats i anspråk inom tre månader efter antagningsdatum. Doktorand som ansöker om uppehållstillstånd ska ha tagit sin

studieplats i anspråk inom ett år. Med att ta sin studieplats i anspråk menas att doktoranden ska vara registrerad, ha ett KTH-konto och vara på plats på det lärosäte där studierna ska bedrivas (i normalfallet vid KTH men undantag kan förekomma, exempelvis vid avtal inom utbildningssamarbeten).

...

*Samtliga handledare **ska** planera för det som kan påverka handledarnas tillgänglighet för doktoranden.*

...

Doktorander vid KTH ska vid behov ges möjlighet att läsa en kurs i svenska på högskolenivå (grundnivå eller avancerad nivå). Kursen ska kunna räknas in bland doktorandkurs-poängen men får inte överstiga 10 hp.

...

*Huvudhandledaren ansvarar för att den individuella studieplanen revideras minst en gång om året och för att ytterligare uppföljningar görs. Initiativ till revidering och uppföljning kan även tas av doktorand, biträdande handledare och programansvarig. **Forskarutbildningsansvarig ska säkerställa att uppföljning görs regelbundet.***

Delen med tillgodoräknanden har skrivits om på grund av förändringar i högskoleförordningen men påverkar inte hur vi tidigare har arbetat utom en sak:

Förra riktlinjen: *Högskolan ska pröva om tidigare utbildning eller verksamhet kan godtas för tillgodoräknande.*

Nu: *Högskolan ska pröva en ansökan om tillgodoräknande*

7 Nästa möte

- Tigran och Sigvard önskar dagordningspunkt: Institutionstjänstgöring för doktorander
- Tisdagen den 24 juni 2025 kl. 14.00 – 16.00 i konferensrummet Arkitekten på plan 4 på Teknikringen 74D.

Anteckningar av Per Olsson

Bilaga: Klargöranden om tolkning av några riktlinjer samt ABE-praxis

(2025-06-13)

Riktlinje för utbildning på forskarnivå

https://intra.kth.se/polopoly_fs/1.1400107.1745488927!/HS-2025-0632%20Riktlinje-om-utbildning-pa-forskarniva%20publicerad.pdf

Styrdokument för utbildning där länken till ovan finns:

<https://intra.kth.se/styrning/styrdokument/regler/utbildning-1.1117452>

1. Inget krav på att en av betygsledamöterna i betygsnämnden ska komma från KTH

FA har tidigare tagit bort detta krav. Men ... minst en av betygsledamöterna ska ha god kännedom om svensk forskarutbildning och högskoleförordningens examensmål, vilket kan tillgodoses genom att välja lämplig person från ett svenskt lärosäte.

2a. Vetenskaplig kompetens motsvarande en docent

- Docenter utsedda av svenska lärosäten
- Professorer
- Associate Professors vid utländska lärosäten
- Det finns även titlar vilkas innebörd kan likna docentens, stäm gärna av vid behov med handläggare.

2b. Bedömning av motsvarande docentkompetens

För personer som inte verkar vid svenska lärosäten finns möjligheten att inkomma med publikationslista, kanske ett CV, samt via mejl intyga med ett ja om personen uppfyller KTH:s krav för vetenskaplig kompetens för en docent.

Två personer förväntas svara ja på frågan via mejl till handläggare. En av dem ska vara professor den andre docent (kan vara professor om även docent) , huvudhandledaren kan vara en av dem.

KTH:s krav för vetenskaplig kompetens

- *Har visat förmåga att självständigt formulera och lösa forskningsproblem.*
- *Är verksam inom, eller nära, den internationella forskningsfronten.*
- *Har publicerat vetenskapliga arbeten i icke ringa omfattning i internationellt erkända vetenskapliga tidskrifter eller andra publikationsformer som är aktuella inom det specifika ämnesområdet.*
- *Har uppvisat en vetenskaplig produktion som i normalfallet motsvarar minst det dubbla som krävs för doktorsexamen*

3. Förhandsgranskare (docent eller motsvarande)

Möjligt att utse en formell granskare som tar assistans av en person som inte är docent eller motsvarande. Båda nämns då i beslutet om förhandsgranskare: "A utses, assisteras av B".

4. Om ersättare eller ordinarie betygsledamot i betygsnämnd är från KTH

- Annan personen än närmsta chef väljs som ersättare/betygsledamot
- Huvudhandledare som är chef väljer ersättare/betygsledamöter som denne inte är närmsta chef för.
- Om avdelningen har få lärare och forskare väljs ersättare/betygsledamöter utanför avdelningen. Tillräckligt antal bedöms från fall till fall.
- Möjligt för ersättare att delta på distans.
- Förhandsgranskaren kan utses som ersättare/ledamot givet att kraven på en ledamot är uppfyllda.

5. Tidigare riktlinje om jäv, idag som ABE-praxis.

Omfattar relationen mellan doktorand, handledare, opponent, ersättare och betygsledamöter.

Nivå 1. Förhållanden som inte ska föreligga:

- Att föreslagen person under den senaste femårsperioden stått i doktorand/handledarrelation till huvudhandledaren.
- Att det finns någon form av släktskap eller nära personlig relation mellan föreslagen person och huvudhandledaren eller respondenten.

Nivå 2. Förhållanden som bör undvikas och som ska anmälas i samband med ansökan om disputation:

- Att föreslagen person haft vetenskaplig samproduktion med huvudhandledaren eller respondenten under den senaste fem åren.
- Att föreslagen person deltagit i gemensamma forskningsprojekt med huvudhandledaren eller respondenten under de senaste fem åren.

6. Deltagande på distans vid disputation

Ordförande deltar på plats.

Doktoranden deltar på plats om inget förhindrar detta.

Rekommenderas att även opponenten är på plats.

7. Deltagande på distans vid licentiatseminarium

Huvudhandledaren deltar på plats.

Doktoranden deltar på plats om inget förhindrar detta.

Rekommenderas att även den särskilda granskaren är på plats.

För övriga – betygsledamöter, ersättare, examinator – kan närvaro anpassas.